

fig, at Arbejderne ere nødte til at lystre, og at der ikke kan være Tale om en Overenskomst, men kun om en Befaling. Man har haft saa mange Eksempler derpaa i de Sags, som ad privat Vej have arbejdet paa at afskaffe Søndagsarbejdet eller i det hele at forkortede Arbejdstiden, idet det meget ofte har vist sig forgæves, fordi Arbejdsgiverne have saadanne Midler til Raadighed, at de kunne gøre den Slags Overenskomster og Regler betydningsløse ved det Tryk, de formaa at udøve paa Arbejderne. Jeg vil derfor tillade mig at anbefale dette Underændringsforslag ligesom det foregaaende. Der vil derved sikres disse Folk en ugentlig Fridag, for saa vidt de ikke kunne faa Søndagen fri. Værede Medlemmer ville lægge Mærke til, at vi her ligeledes ere gaaede ind paa Tanken i det Stykke, hvortil vi stille Underændringsforslag, idet nemlig de Virksomheder, der her er Tale om, kunne holdes i Drift hele Aaret rundt saa vel Søgne dage som Helligdage, naar der blot sikres Arbejderne en ugentlig Fridag, og dette kan opnaas paa samme Maade som ved de tidligere omtalte Virksomheder, nemlig paa den Maade, at Arbejdsgiveren lader det gaa paa Skifte mellem Arbejderne den Dag, de skulle have fri. Derved vil enhver Arbejder kunne faa en ugentlig Fridag. — Underændringsforslaget under Nr. 5, som er stillet til det sidste Stykke af Udvalgets Endringsforslag Nr. 5, gaar ud paa at gøre en Undtagelse fra den Bestemmelse, som findes i Underændringsforslag under Nr. 2. Ved vort Underændringsforslag under Nr. 2 tilsigtes der nemlig at forbyde Arbejde i Butiklokaler om Helligdagene fra Kl. 9 til 12 Nat, men vi have dog ment, at saadant Arbejde i Butiklokaler, som gaar ud paa at istandsætte en Butik ved haandværksmæssigt Arbejde, ikke bør forhindres. Det er jo nemlig saaledes, at den Slags Arbejde kun vanskeligt eller slet ikke kan udføres i den Tid, da Forretningen holdes i Gang, og Butikken skal være aaben, og det vil derfor være nødvendigt at have en Undtagelse her, saa at Arbejdet kan blive udført. Dertil sigter som sagt Underændringsforslaget under Nr. 5. — Jeg har nu tilladt mig at motivere samtlige Underændringsforslag, der gaa ud paa at give Arbejderne den Frihed, som jeg og min ærede Medforslagsstiller ønske at faa indført.

Jeg skal nu gaa over til kort at omtale de Endringsforslag, som vi have stillet til selve Lovforslaget. — Endringsforslaget under Nr. 6 tilsigter at indføre en ny § 5, nemlig den Paragraf, som i forrige Samling

blev vedtagen i det andet Ting, men udstemt i Landstinget. Den gaar ud paa, at paa de Dage, paa hvilke der foretages Valg til Folketinget, eller da samtlige valgberettigede vælge Valgmænd til Landstinget, skulle de i §§ 1 og 3 givne Forbud gælde indtil Afstemningens Afslutning. Med Hensyn hertil skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg anser det for at være meget nødvendigt, at der sikres Arbejderne Udøvelsen af deres Valgret. Jeg anerkender det gode i det Endringsforslag, som Udvalget har stillet under Nr. 6, og som gaar ud paa at gøre Grundlovsdagen til Fridag fra Kl. 12 Middag. Jeg ser med Glæde, at denne Bestemmelse bliver indført, idet jeg betragter Grundlovsdagen ikke alene som en Festsdag, men ogsaa som en Alvorsdag, der tjener til at styrke Befolkningens Bevidsthed med Hensyn til dens politiske Rettigheder. Vil man imidlertid sammenligne Grundlovsdagen med en Valgdag, mener jeg rigtignok, at det er langt mere nødvendigt, at man sikrer Arbejderne Tid og Lejlighed til at udøve deres politiske Rettigheder end Tiden til at minde dem og til at sætte sig grundig ind i dem. Jeg anser Udøvelsen for at være langt mere vigtig end selve Bevidstheden om, at man har Ret til denne Udøvelse, og derfor vil jeg anbefale det stillede Endringsforslag til en ny § 5. Ved første Behandling, da jeg ligeledes omtalte dette Punkt, udtalte den højtærede Justitsminister, at han ikke mente, at der var nogen særlig Trang til en saadan Bestemmelse. Den højtærede Justitsminister udtalte: „Jeg tror heller ikke, at der i Virkeligheden lægges i større Omfang Hindringer i Vejen for, at Folk udøve deres Valgret, saaledes som Forholdene nu ere.“ Jeg har den modsatte Opfattelse, og jeg kan ikke godt forstaa, hvorledes man kan komme til den ærede Justitsministers Tanke. Hvis vi levede under politisk fredelige Forhold, hvor der absolut ikke herskede nogen Tilbøjelighed til at lægge Hindringer i Vejen for en Del af Befolkningen for Udøvelsen af de politiske Rettigheder i en Retning, som ikke tiltalte en anden Del af Befolkningen, kunde jeg forstaa, at man kan komme til et saadant Resultat, men da det er faktisk, at vi ikke leve i en saadan politisk Fredstilstand, men tværtimod i en Tilstand, hvor der gøres stærke Angreb paa Arbejdernes Ret til at nære bestemte politiske Anskuelser og til at udøve deres politiske Ret i Genhold til disse Anskuelser, tror jeg, at der er god Grund til i det mindste at sikre dem Tiden til at udøve deres Valgret. Jeg skal saaledes henvise til Udtalelser, som ere komne frem i de aller- sidste Dage. Man vilde jo i det hele kunne